

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 24. 5. 2018
COM(2018) 355 final

2018/0180 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2016/1011, pokiaľ ide o nízkouhlíkové referenčné hodnoty a referenčné hodnoty pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka

(Text s významom pre EHP)

{SEC(2018) 257 final} - {SWD(2018) 264 final} - {SWD(2018) 265 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Tento návrh je súčasťou širšej iniciatívy Komisie o trvalo udržateľnom rozvoji. Vytvára základ pre rámec EÚ, ktorý hľadiskám environmentálneho, sociálneho a správneho dosahu (ESG) pripisuje v rámci finančného systému ústrednú úlohu s cieľom podporiť transformáciu európskeho hospodárstva na ekologickejší, odolnejší a obehový systém. Faktory ESG by sa mali zohľadňovať v procese investičného rozhodovania v záujme dosiahnutia väčšej udržateľnosti investícií, a to s prihliadnutím na emisie plynov, vyčerpávanie zdrojov alebo pracovné podmienky. Cieľom tohto návrhu a súbežne navrhnutých legislatívnych aktov je konzistentne naprieč odvetviami začleniť hľadiská ESG do investičného a poradenského procesu. Tým by sa malo zabezpečiť, aby všetci účastníci finančného trhu (správcovské spoločnosti PKIPCP, správcovia AIF, poisťovne, IZDZ, správcovia EuVECA a správcovia EuSEF), distribútori poistenia alebo investiční poradcovia, ktorí dostali mandát od svojich klientov alebo príjemcov, v ich mene prijímali investičné rozhodnutia, začleňovali hľadiská ESG do svojich vnútorných procesov a informovali v tejto súvislosti svojich klientov. V snahe pomôcť investorom pri porovnávaní uhlíkovej stopy investícií sa návrhmi navyše zavádzajú nové kategórie nízkouhlíkových referenčných hodnôt a referenčných hodnôt pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka. Tieto vzájomne sa podporujúce návrhy by mali uľahčiť tok investícií do udržateľných projektov a aktív v celej EÚ.

Balík právnych aktov Komisie nadväzuje na globálne snahy o dosiahnutie udržateľnejšieho hospodárstva. Vlády na celom svete si zvolili udržateľnejšiu cestu pre našu planétu a naše hospodárstvo prijatím **Parížskej dohody o zmene klímy z roku 2016** a **programu trvalo udržateľného rozvoja Organizácie Spojených národov (OSN) do roku 2030**.

EÚ sa zaviazala k rozvoju, ktorý pokrýva potreby súčasnosti bez toho, aby oslaboval schopnosť budúcich generácií uspokojovať svoje vlastné potreby. Udržateľnosť je ústredným prvkom európskeho projektu už dlhodobo. V zmluvách EÚ sa uznávajú jeho sociálne a environmentálne rozmery, o ktoré by sa malo spoločne usilovať.

V oznámení Komisie z roku 2016 o ďalších krokoch pre udržateľnú európsku budúcnosť sa spájajú ciele trvalo udržateľného rozvoja¹ podľa programu trvalo udržateľného rozvoja OSN do roku 2030 s európskym politickým rámcom s cieľom zabezpečiť, aby sa ciele trvalo udržateľného rozvoja zohľadňovali vo všetkých opatreniach a politických iniciatívach EÚ v rámci EÚ a na celom svete už na začiatku. EÚ je takisto plne odhodlaná dosiahnuť ciele EÚ v oblasti klímy a energetiky do roku 2030 a začleniť trvalo udržateľný rozvoj do hlavného prúdu politík EÚ, ako bolo oznámené v **politických usmerneniach** Jeana-Clauda Junckera **pre Európsku komisiu**² z roku 2014. Mnohými z politických priorít Európskej komisie na roky 2014 – 2020 sa tak prispieva k plneniu cieľov EÚ v oblasti klímy a vykonáva program trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030. Patrí medzi ne **Investičný plán pre Európu**³,

¹ Sedemnást' cieľov trvalo udržateľného rozvoja predstavuje kvalitatívne a kvantitatívne ciele na nasledujúcich 15 rokov, ktoré nám umožnia, aby sme sa pripravili na budúcnosť a usilovali sa o zabezpečenie ľudskej dôstojnosti, stability, zdravej planéty, spravodlivých a odolných spoločností a prosperujúcich ekonomík.

² Nový začiatok pre Európu: moja agenda pre zamestnanosť, rast, spravodlivosť a demokratickú zmenu – Politické usmernenia pre budúcu Európsku komisiu, Štrasburg, 15. júla 2014, k dispozícii na adrese: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/juncker-political-guidelines-speech_sk.pdf

³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov a Európskej investičnej banke: Investičný plán pre Európu [COM(2014) 903 final].

balík predpisov o obehovom hospodárstve⁴, balík predpisov v oblasti energetickej únie⁵, aktualizácia stratégie EÚ pre biohospodárstvo⁶, únia kapitálových trhov⁷ a rozpočet EÚ na roky 2014 – 2020 vrátane Kohézneho fondu a výskumných projektov. Komisia okrem toho vytvorila platformu viacerých zainteresovaných strán na sledovanie a výmenu osvedčených postupov v súvislosti s plnením cieľov trvalo udržateľného rozvoja.

Dosiahnutie cieľov EÚ v oblasti udržateľnosti si vyžaduje významné investície. Pokiaľ ide o samotnú oblasť klímy a energetiky, odhaduje sa, že do roku 2030 budú na dosiahnutie cieľov v oblasti klímy a energetiky potrebné dodatočné ročné investície v objeme 180 miliárd EUR⁸. Podstatná časť týchto finančných tokov bude musieť pochádzať zo súkromného sektora. Preklopenie tohto rozdielu v investíciách znamená výrazne preorientovať súkromné kapitálové toky smerom k udržateľnejším investíciám a vyžaduje si komplexné prehodnotenie európskeho finančného rámca.

V tejto súvislosti Komisia v decembri 2016 zriadila **expertnú skupinu na vysokej úrovni** na vypracovanie komplexnej stratégie EÚ pre udržateľné financovanie. Expertná skupina na vysokej úrovni uverejnila svoju záverečnú správu⁹ 31. januára 2018. Táto správa obsahuje komplexnú víziu o udržateľnom financovaní pre Európu, pričom sa v nej identifikujú dva imperatívy pre európsky finančný systém. Prvým je posilnenie príspevku financovania k udržateľnému a inkluzívnemu rastu. Druhým je posilnenie finančnej stability začlenením faktorov ESG do rozhodovacieho procesu o investíciách. Expertná skupina na vysokej úrovni vydala osem kľúčových odporúčaní, o ktorých sa domnieva, že sú základnými stavebnými prvkami udržateľného európskeho finančného systému. V rámci týchto odporúčaní sa expertná skupina na vysokej úrovni domnieva, že poskytovatelia indexu by sa mali požiadať, aby zverejnili údaje o expozícii indexu voči parametrom udržateľnosti na základe cenných papierov zahrnutých do indexu a ich váh. Orgán ESMA by zároveň mal zahrnúť odkazy na hľadiská udržateľnosti do svojho usmernenia k „vyhláseniu o referenčnej hodnote“, v ktorom by sa malo jasne uviesť, ako sa v metodike referenčnej hodnoty zohľadňujú hľadiská udržateľnosti (ESG) vrátane prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo.

Expertná skupina na vysokej úrovni poukázala na to, že indexy a referenčné hodnoty majú na investície nepriamy, ale významný vplyv. Mnoho investorov sa spolieha na referenčné hodnoty najmä pri prideľovaní portfólia a s cieľom merať výkonnosť finančných produktov. Zatiaľ čo poskytovatelia indexu vyvíjali širokú škálu indexov, ktorých cieľom je zachytiť hľadiská udržateľnosti a klímy, ich význam pri celkovom prideľovaní portfólia zostáva obmedzený.

V nadväznosti na prácu expertnej skupiny na vysokej úrovni a s cieľom prispieť k širšiemu úsiliu o prepojenie financovania s potrebami našej planéty a spoločnosti uverejnila Komisia

⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Kruh sa uzatvára – Akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo, COM(2015) 614 final.

⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov a Európskej investičnej banke: Rámcová stratégia odolnej energetickej únie s výhľadovou politikou v oblasti zmeny klímy [COM(2015) 80 final].
⁶ Ares(2018) 975361.

⁷ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Akčný plán na vybudovanie únie kapitálových trhov [COM(2015) 468 final].

⁸ Odhad predstavuje priemerný ročný rozdiel v investíciách za obdobie rokov 2021 až 2030 založený na prognózach modelu PRIMES, ktorý použila Európska komisia v posúdení vplyvu k návrhu smernice o energetickej efektívnosti (2016), <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1483696687107&uri=CELEX:52016SC0405>.

⁹ Záverečná správa expertnej skupiny na vysokej úrovni pre udržateľné financie za rok 2018: „Financovanie udržateľného európskeho hospodárstva“.

8. marca 2018 **akčný plán o financovaní udržateľného rastu**¹⁰. V tomto akčnom pláne Komisia oznámila pripravované opatrenia na zvýšenie transparentnosti metodík referenčných hodnôt z hľadiska ESG, ako aj iniciatívu s cieľom navrhnúť štandardy pre metodiku nízkouhlíkových referenčných hodnôt v Únii.

Spoločné štandardy pre nízkouhlíkové referenčné hodnoty by sa zamerali na riešenie rizika tzv. greenwashingu, v rámci ktorého sa všetky nízkouhlíkové indexy propagujú rovnako ako environmentálne relevantné napriek tomu, že majú odlišné vlastnosti. Okrem toho rôzne úrovne transparentnosti metodiky z hľadiska ESG sťažujú účastníkom trhu porovnávanie indexov, ktorého cieľom je vybrať vhodné referenčné hodnoty pre ich investičnú stratégiu.

S cieľom riešiť identifikované problémy tento návrh prináša zmenu nariadenia o referenčných hodnotách. Stanovujú sa v ňom dve kategórie referenčných hodnôt: i) nízkouhlíkové referenčné hodnoty a ii) referenčné hodnoty pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka.

- **Súlada s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Návrhom sa zmení nariadenie o referenčných hodnotách zavedením pravidiel, v ktorých sa stanoví a upraví poskytovanie nízkouhlíkových referenčných hodnôt a referenčných hodnôt pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka. Je v súlade s cieľom nariadenia o referenčných hodnotách, ktorým sa má dosiahnuť, aby referenčné hodnoty zaručovali presné a spoľahlivé zobrazenie hospodárskej reality a aby ich mohli ľahko pochopiť všetky zainteresované strany, čím sa podporí vysoká úroveň ochrany spotrebiteľov a investorov. Návrhom sa zavádzajú ďalšie požiadavky na zabezpečenie transparentnosti metodiky nových kategórií referenčných hodnôt, aby sa zvýšila ich porovnateľnosť a umožnilo sa lepšie rozhodovanie zo strany správcov portfólií.

- **Súlada s ostatnými politikami Únie**

Návrhom sa dopĺňajú existujúce politiky EÚ v oblasti životného prostredia a klímy tým, že sa zvyšuje transparentnosť metodík referenčných hodnôt z hľadiska ESG a zavádzajú sa harmonizované pravidlá pre nízkouhlíkové referenčné hodnoty, ktoré by mali viesť k efektívnejšiemu nasmerovaniu investícií do udržateľných aktív.

Tento návrh je súčasťou balíka opatrení týkajúcich sa udržateľného financovania, ktorý je prioritným opatrením v rámci projektu únie kapitálových trhov. Obsahuje opatrenia na využitie transformačnej sily finančných technológií a na presmerovanie súkromného kapitálu na udržateľné investície. Prispieva k rozvoju integrovanejších kapitálových trhov tým, že investorom uľahčuje využívanie jednotného trhu pri prijímaní informovaných rozhodnutí.

Tento návrh je zároveň súčasťou komplexnejšej stratégie EÚ zameranej na uskutočňovanie programu EÚ v oblasti klímy a trvalo udržateľného rozvoja a prispieva k dosahovaniu cieľov Únie v oblasti energetiky a klímy na obdobie rokov 2014 – 2020, ako je napríklad politika pre čistejšie ovzdušie, balík predpisov o obehovom hospodárstve, stratégia energetickej únie vrátane balíka opatrení v oblasti čistej energie pre všetkých Európanov a stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy.

Tento návrh je v súlade s preskúmaním európskeho systému orgánov finančného dohľadu¹¹, v rámci ktorého sa predpokladá, že Európsky orgán pre bankovníctvo¹², Európsky orgán pre

¹⁰ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Akčný plán: Financovanie udržateľného rastu [COM(2018) 097 final].

¹¹ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1093/2010, 1094/2010, 1095/2010, 345/2013, 346/2013, 600/2014, 2015/760, 2016/1011, 2017/1129 [COM(2017) 536 final].

poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov¹³ a Európsky orgán pre cenné papiere a trhy¹⁴ pri plnení svojich úloh zohľadnia riziká súvisiace s faktormi environmentálneho, sociálneho a správneho dosahu, a to s cieľom dosiahnuť väčší súlad činností na finančnom trhu s udržateľnými cieľmi. Tento návrh je napokon v súlade s návrhom Komisie o celoeurópskom osobnom dôchodkovom produkte (PEPP), v ktorom sa takisto predpokladá niekoľko zverejnení informácií v súvislosti s faktormi environmentálneho, sociálneho a správneho dosahu¹⁵.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

V článku 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa Európskemu parlamentu a Rade udeľuje právomoc prijímať opatrenia na aproximáciu zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení v členských štátoch, ktoré sa týkajú vytvorenia a fungovania vnútorného trhu. Článok 114 ZFEÚ umožňuje EÚ prijímať opatrenia nielen na odstránenie súčasných prekážok pri uplatňovaní základných slobôd a na zabránenie vzniku takýchto prekážok vrátane prekážok, ktoré hospodárskym subjektom vrátane investorov sťažujú plné využitie výhod vnútorného trhu.

Chýbajúce harmonizované pravidlá EÚ pre nízkouhlíkové referenčné hodnoty vytvorili pre tieto referenčné hodnoty odlišné štandardy, čo môže potenciálne zmiasť investorov a viesť k neoptimálnemu výberu indexov na meranie výkonnosti nízkouhlíkových fondov a produktov. V článku 114 ZFEÚ sa EÚ udeľuje právo konať s cieľom i) zabezpečiť fungovanie vnútorného trhu, pokiaľ ide o nízkouhlíkové indexy, ktoré sa používajú na meranie výkonnosti nízkouhlíkových investičných portfólií, ii) obmedziť prekážky bezproblémového fungovania vnútorného trhu a iii) uľahčiť cezhraničné investície do udržateľných činností v celej Únii.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Návrh Komisie na zmenu nariadenia o referenčných hodnotách je v súlade so zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 ods. 3 Zmluvy o EÚ (ZEÚ), v ktorej sa vyžaduje, aby Únia konala len v takom rozsahu a vtedy, ak ciele zamýšľané navrhovanou činnosťou nemôžu uspokojivo dosiahnuť členské štáty, ale z dôvodov rozsahu alebo účinkov navrhovanej činnosti ich možno preto lepšie dosiahnuť na úrovni Únie.

Zatiaľ čo niektoré referenčné hodnoty sú vnútroštátne, používanie referenčných hodnôt vo finančných zmluvách a produktoch je často cezhraničné. Činnosť na vnútroštátnej úrovni vo vzťahu k indexu môže pomôcť zabezpečiť, aby bol vhodne prispôbený konkrétnym vnútroštátnym hľadiskám, je s ňou však spojené riziko chýbajúceho cezhraničného rozmeru

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 12).

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1094/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/79/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 48).

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1095/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre cenné papiere a trhy) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/77/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 84).

¹⁵ Návrh Komisie na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o celoeurópskom osobnom dôchodkovom produkte (PEPP) [COM(2017) 343 final].

a v konečnom dôsledku môže viesť k spleti rozdielnych pravidiel, vytvoriť nerovnaké podmienky v rámci jednotného trhu a viesť k nejednotnému prístupu v rámci EÚ. Opatrenia na vnútroštátnej úrovni by takisto neboli v súlade s cieľmi nariadenia o referenčných hodnotách, ktoré je zamerané na harmonizáciu pravidiel, ktorými sa upravuje tvorba a používanie referenčných hodnôt v celej Únii. Tento problém uznali aj na úrovni G20 a FSB, ktorá poverila IOSCO, aby vypracovala globálny súbor zásad, ktoré by sa uplatňovali na finančné referenčné hodnoty. Zmenou nariadenia o referenčných kritériách by sa prispelo k posilneniu jednotného trhu tým, že by sa zlepšil spoločný rámec pre spoľahlivé a náležité používané referenčné hodnoty v rôznych členských štátoch.

- **Proporcionalita**

Navrhovaná zmena nariadenia o referenčných hodnotách je v súlade so zásadou proporcionality, ako sa vyžaduje v článku 5 ods. 4 ZEÚ. Zameriava sa na indexy zahŕňajúce hľadiská udržateľnosti, najmä na nízkouhlíkové indexy. Týmto návrhom budú dotknutí len ich poskytovatelia.

Návrhom sa uplatňuje prístup založený na proporcionalite, ktorým sa zabezpečí, že správcom referenčných hodnôt, na ktorých sa už vzťahujú podobné požiadavky podľa nariadenia o referenčných hodnotách, sa uložia nové povinnosti. Administratívne zaťaženie by sa preto nemalo neprimerane zvyšovať. Okrem toho v niektorých prípadoch môže dokonca znížiť zaťaženie správcom nízkouhlíkových referenčných hodnôt, keďže návrhom sa zavádzajú jasné a harmonizované pravidlá pre takéto referenčné hodnoty, čo môže znížiť náklady na vypracovanie vnútorných politík.

- **Výber nástroja**

Zmena nariadenia o referenčných hodnotách je najvhodnejším právnym nástrojom na zavedenie pravidiel zverejňovania informácií z hľadiska ESG, ako aj harmonizovaných minimálnych noriem pre nízkouhlíkové referenčné hodnoty v celej Únii, a to vzhľadom na cezhraničnú povahu mnohých referenčných hodnôt. Používaním nariadenia, ktoré je priamo uplatniteľné bez nutnosti vnútroštátnej právnej úpravy, sa obmedzí možnosť, aby príslušné orgány na vnútroštátnej úrovni prijímali nesúrodé opatrenia, a zabezpečí sa konzistentný prístup a väčšia právna istota v celej EÚ.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

V decembri 2016 expertná skupina na vysokej úrovni pomohla prostredníctvom odporúčaní vypracovať stratégiu EÚ pre udržateľné financovanie: v polovici júla 2017 uverejnila predbežnú správu expertnej skupiny na vysokej úrovni s názvom „Financovanie udržateľného európskeho hospodárstva“ a 18. júla 2017 predložila správu na podujatí zainteresovaných strán, po ktorej nasledoval konzultačný dotazník. Dňa 31. januára 2018 bola uverejnená spätná väzba spolu s konečnou správou expertnej skupiny na vysokej úrovni o financovaní udržateľného európskeho hospodárstva. V spätnej väzbe sú zhrnuté odpovede respondentov, najmä pokiaľ ide o úlohu referenčných hodnôt ESG.

Komisia okrem toho uskutočnila s niektorými zainteresovanými stranami konzultácie o i) potrebe harmonizácie štandardov pre metodiky na európskej úrovni, ii) o prekážkach používania nízkouhlíkových indexov a iii) o kľúčových prvkoch, ktoré by sa mali zahrnúť do metodiky pre nízkouhlíkové indexy. Názory zainteresovaných strán sú zhrnuté nižšie.

Cielené rozhovory so zainteresovanými stranami

Uskutočnili sa rozhovory s rozmanitou skupinou zainteresovaných strán vrátane respondentov z oblasti správy aktív, správy referenčných hodnôt, trhovej infraštruktúry, bankovníctva a verejnej podpory/think-tankov.

Z rozhovorov vyplynulo, že správcovia aktív vo všeobecnosti používajú dva druhy nízkouhlíkových indexov: „hlavný nízkouhlíkový“ index a „čisto nízkouhlíkový“ index. Správcovia aktív považujú nízkouhlíkové indexy za nástroj na riadenie rizika možného budúceho regulačného zásahu, ktorý môže viesť k „uviaznutým“ aktívam. Zameriavajú sa predovšetkým na „dekarbonizované“ indexy. Tieto indexy sú zostavené na základe štandardnej alebo „materskej“ referenčnej hodnoty, pričom sú vylúčené spoločnosti s relatívne vysokou uhlíkovou stopou alebo im je priradená nízka váha.

Poskytovatelia nízkouhlíkových indexov sa snažia znížiť celkovú uhlíkovú stopu podkladového portfólia indexu v porovnaní so štandardnými indexmi, v rámci ktorých sa vo všeobecnosti uplatňuje váženie založené na trhovej kapitalizácii. Napríklad by sa mohli zamerať na zníženie uhlíkovej stopy o 40 % v porovnaní so štandardným alebo „materským“ indexom. Poskytovatelia „čisto nízkouhlíkového“ indexu tvrdia, že tieto hlavné „dekarbonizované“ indexy nie sú v súlade s cieľmi 2 °C podľa Parížskej dohody o zmene klímy; volajú po prísnejšej metodike výberu prvkov referenčných hodnôt, ako je napríklad podiel vplyvu v oblasti emisií uhlíka.

Rozhovory tiež odhalili významné rozdiely v spôsobe, akým poskytovatelia indexov merajú uhlíkovú stopu. Väčšina poskytovateľov hlavného indexu má tendenciu pozeráť na emisie uhlíka priamo spôsobené výrobnými činnosťami spoločnosti („emisie rozsahu 1“) a nepriame emisie vzniknuté dodávkou surovín alebo iných „vstupov“, ktoré obstarala spoločnosť na dodávateľskom trhu s cieľom vyrobiť svoje výrobky alebo dodať svoje služby („emisie rozsahu 2“). Zástupcovia poskytovateľov „čisto nízkouhlíkového“ indexu sa však domnievajú, že tento prístup nepostačuje na to, aby sa v ňom odrážala uhlíková stopa spoločnosti, keďže emisie spôsobené zákazníkmi spoločnosti sa vôbec nezohľadňujú („emisie rozsahu 3“).

Dotazník

Správcovia aktív, zaist'ovne, poskytovatelia referenčných hodnôt a jedno bankové združenie odpovedali na otázky týkajúce sa užitočnosti harmonizovaných noriem pre metodiku nízkouhlíkových indexov.

Respondenti uviedli, že nevyužívajú nízkouhlíkový index z týchto dôvodov: i) súčasné metodiky nezohľadňujú všetky zdroje emisií uhlíka; ii) ich klienti (investori) nemajú dôveru v metodiku použitú v dostupných nízkouhlíkových indexoch a iii) chýbajú nízkouhlíkové indexy zohľadňujúce ich investičný prístup a štýl.

Respondenti poznamenali, že treba vypracovať harmonizované normy pre metodiku nízkouhlíkového indexu na úrovni EÚ, pričom zdôraznili význam spoľahlivých údajov o nepriamych emisiách uhlíka na strane používateľov alebo dodávateľov spoločnosti.

Pri otázke, aké by mali byť hlavné črty nízkouhlíkových indexov, väčšina respondentov uviedla, že do posudzovania emisií uhlíka by sa mali zahrnúť emisie rozsahu 3. Niektorí respondenti poznamenali, že metodika nízkouhlíkového indexu by mala byť zosúladená s prípadnou pripravovanou taxonómiou EÚ. Niektorí respondenti však boli skeptickí, pokiaľ ide o vývoj harmonizovanej metodiky na úrovni EÚ, pričom spomenuli obavy týkajúce sa dostupných údajov, nejasného prepojenia medzi uhlíkovou stopou a environmentálnymi rizikami s finančným vplyvom (napr. riziko prechodu), ako aj retrospektívnej povahy väčšiny metód.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Návrh je založený na správe expertnej skupiny na vysokej úrovni o udržateľnom financovaní, v ktorej sa odporúča prijať opatrenia na zlepšenie transparentnosti a usmernenie k referenčným hodnotám finančného trhu. V tomto návrhu sa takisto starostlivo posudzuje zosúladienie s inými odporúčaniami expertnej skupiny na vysokej úrovni, ako je napríklad zverejňovanie informácií a taxonómia toho, čo sa považuje za udržateľné.

Návrh vychádza aj zo štúdie s názvom „*Vymedzenie pojmu zelený v kontexte zeleného financovania*“, ktorej vypracovanie Komisia zadala v roku 2017. Štúdia obsahuje:

- prehľad a analýzu celosvetového úsilia o vymedzenie pojmu „zelený“ pre zelené dlhopisy, pôžičky a kótované akcie,
- prostriedky a rozsah na identifikáciu zelených aktív a činností prostredníctvom koncepčných vymedzení, taxonómií, ratingových metodík a ďalších mechanizmov, ako aj potrebu zohľadniť ich v metodikách používaných na tvorbu zelených referenčných hodnôt a fondov, a
- porovnanie obrovských rozdielov v metodikách týkajúcich sa zelených akciových a zelených dlhopisových indexov.

Pri príprave delegovaných aktov, v ktorých sa stanovujú parametre metodiky pre výber podkladových aktív pre nízkouhlíkové indexy a indexy pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka, sa Komisia bude opierať o rady skupiny technických expertov pre udržateľné financovanie, ktorú zriadila Komisia.

- **Posúdenie vplyvu**

V súlade s politikou lepšej právnej regulácie Komisia vykonala posúdenie vplyvu alternatív politiky.

Všeobecné politické alternatívy skúmané v rámci posúdenia vplyvu tvorili tieto možnosti:

1. žiadne opatrenie EÚ (možnosť 1);
2. zlepšenie transparentnosti metodiky a stanovenie minimálnych štandardov pre „dekarbonizované“ alebo „nízkouhlíkové“ indexy¹⁶ – všeobecný prístup s minimálnou harmonizáciou (možnosť 2);
3. harmonizované pravidlá EÚ pre „čisto“ nízkouhlíkové indexy alebo indexy „pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka“, ktoré sú v súlade s cieľom 2 °C – osobitný prístup s podrobným súborom pravidiel (možnosť 3);
4. minimálne štandardy pre harmonizáciu metodiky, ktorá sa má uplatňovať na nízkouhlíkové indexy a indexy „pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka“ (možnosť 4, čiastková možnosť a) alebo harmonizované pravidlá EÚ pre rôzne typy nízkouhlíkových indexov – komplexný regulačný prístup (možnosť 4, čiastková možnosť b).

V rámci možnosti 1 je pravdepodobné, že časom dôjde k ďalšiemu nárastu fragmentácie trhu, zatiaľ čo súvisiace náklady investorov na vyhľadávanie zostanú vysoké. Investori, ktorí by chceli investovať so skutočným vplyvom na aktíva, ktoré sú v súlade s cieľom 2 °C, by stále

¹⁶ Tieto indexy sú zvyčajne zostavené na základe štandardnej referenčnej hodnoty, ako sú S&P 500 alebo NASDAQ 100, pričom sú vylúčené spoločnosti s relatívne vysokou uhlíkovou stopou alebo im je priradená nízka váha. Ďalšie podrobnosti možno nájsť v prílohe 9 k posúdeniu vplyvu [odkaz].

nemali vhodné nástroje (referenčné hodnoty) na posúdenie výkonnosti svojich nízkouhlíkových fondov/portfólií. Nedostatočná harmonizácia metodík nízkouhlíkových indexov by mala aj naďalej vplyv na ich porovnateľnosť a relevantnosť. Okrem toho nebude spoločnosti motivovať k tomu, aby zosúlادili svoje podnikové stratégie s cieľmi v oblasti klímy.

Možnosť 2 by zlepšila transparentnosť metodiky referenčnej hodnoty a zosúlادili by sa ňou niektoré jej prvky. V rámci tejto možnosti by sa investorom poskytli podrobné údaje o začlenení parametrov súvisiacich s klímou, opis zložiek referenčnej hodnoty a kritériá používané na ich výber a váženie. Prijatie tejto možnosti by bolo pre správcov referenčných hodnôt pomerne priamočiare a nákladovo efektívne, keďže by si vyžadovala len to, aby správcovia referenčných hodnôt v rámci svojej metodiky dodržiavali minimálne štandardy, pričom by im pri doplnení iných prvkov/kritérií poskytla určitú flexibilitu. Táto harmonizovaná metodika by sa však uplatňovala len na segment nízkouhlíkových indexov, ktoré nie sú zamerané na dosiahnutie súladu s cieľom 2° C, a preto tým, že povedie k jednoznačnosti na úrovni EÚ z hľadiska toho, čo sú udržateľné aktíva/investície, nemusí pre politiky zmierňovania zmeny klímy znamenať významný prínos. Táto možnosť teda nie je v súlade s úplným dosiahnutím cieľov EÚ v oblasti udržateľnosti.

V rámci možnosti 3 by Komisia vytvorila harmonizovaný súbor pravidiel vzťahujúcich sa na „čisto“ nízkouhlíkové indexy alebo indexy „pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka“¹⁷. Tieto indexy by správcom aktív/inštitucionálnym investorom umožnili riadne sledovať/posudzovať výkonnosť ich fondov vybraných v súlade s cieľom 2 °C podľa Parížskej dohody o zmene klímy a preukázať súlad s touto investičnou stratégiou pre svojich klientov/prijemcov. Na rozdiel od možnosti 2 by daná metodika umožnila zahrnutie aktív tých spoločností, ktoré významne prispievajú k znižovaniu emisií, a tým by k týmto emitentom nasmerovala viac investičných tokov¹⁸. V rámci „čisto“ nízkouhlíkových indexov sa však môžu sústreďovať investície len v niektorých odvetviach, pričom nie sú vnímané ako vhodné na vybudovanie základného portfólia akcií veľkou skupinou zainteresovaných strán, čo vedie k riziku obmedzeného využívania referenčnej hodnoty na trhu.

V rámci možnosti 4 by sa zaviedli harmonizované pravidlá pre 1) „dekarbonizované“ alebo „nízkouhlíkové“ verzie štandardných indexov a 2) „čisto“ nízkouhlíkové indexy alebo indexy „pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka“. Táto možnosť by sa teda vzťahovala na širšiu škálu indexov ako možnosti 2 alebo 3. Inštitucionálnym investorom a správcom aktív by umožnila správne sledovať/posudzovať výkonnosť viacerých typov nízkouhlíkových fondov a poskytla pomerne veľký výber nástrojov na preukázanie ich súladu s nízkouhlíkovými preferenciami ich klientov.

Táto možnosť sa analyzovala v rámci dvoch rôznych čiastkových možností.

Čiastková možnosť 4a (preferovaná možnosť): podľa prístupu stanoveného v rámci tejto čiastkovej možnosti by sa novým rámcom zaviedli minimálne štandardy pre harmonizáciu metodiky, ktorá sa má uplatňovať na nízkouhlíkové indexy a indexy „pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka“. V rámci tejto možnosti by sa vytvorili určité minimálne kľúčové prvky metodiky používanej na stanovenie dekarbonizovaných referenčných hodnôt a referenčných hodnôt „pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka“, ktoré by poskytovali štandardy pre kritériá a metódy používané na výber a váženie podkladových aktív referenčnej hodnoty a na výpočet uhlíkovej stopy a úspor emisií uhlíka spojených s podkladovými

¹⁷ V rámci týchto indexov sa zvyčajne vyberajú spoločnosti z prostredia vhodného na investície, ktoré prispievajú k výraznému zníženiu uhlíkových stôp na základe príslušných pomerov, ako je napríklad podiel vplyvu v oblasti emisií uhlíka (CIR). Podrobné vysvetlenie sa nachádza v prílohe 9 posúdenia vplyvu.

¹⁸ Vysvetlenie sa nachádza v prílohe 9 k posúdeniu vplyvu [odkaz].

aktívami, pričom by sa využili existujúce európske metodiky schválené Komisiou a v prevažnej miere používané spoločnosťami na výpočet ich environmentálneho správania, ako je environmentálna stopa výrobku (PEF) a environmentálna stopa organizácie (OEF)¹⁹.

Čiastková možnosť 4b: V rámci nej by sa zaviedli opatrenia na maximálnu harmonizáciu, pričom metodológia dvoch novozavedených kategórií referenčných hodnôt by bola plne harmonizovaná na základe podrobného a komplexného súboru pravidiel stanovených na úrovni 1 a bližšie špecifikovaných prostredníctvom podrobných požiadaviek na úrovni 2. V týchto pravidlách by sa stanovili podrobné kritériá pre výber a váženie podkladových aktív nízkouhlíkových indexov a indexov pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka. Tento prístup by umožnil vysokú mieru porovnateľnosti metodík nových kategórií referenčných hodnôt. Správcom referenčných hodnôt by však chýbala určitá miera flexibility pri navrhovaní ich metodiky, pričom by znášali značné náklady na dodržiavanie nových prísnych požiadaviek stanovených v právnych predpisoch EÚ.

V rámci čiastkovej možnosti 4a by sa správcom referenčných hodnôt ponechala značná miera flexibility pri tvorbe vzorca na výpočet ich metodiky, zatiaľ čo investori by mali o niečo menšiu možnosť porovnania metodík referenčných hodnôt. Zo všeobecnejšieho hľadiska tento prístup poskytne účastníkom trhu priestor na vývoj nových stratégií, ktoré sú zamerané na riešenie environmentálnych obáv. Správcom referenčných hodnôt navyše vzniknú nižšie náklady pri tom, ako budú svoje vlastné určené metodiky prispôbovať minimálnym štandardom stanoveným v právnych predpisoch EÚ.

Táto čiastková možnosť je takisto zlučiteľná s ostatnými návrhmi Komisie v oblasti udržateľného financovania²⁰, keďže by prispela k zlepšeniu kvality informácií, ktoré poskytujú správcovia aktív koncovým investorom v súlade s investičným cieľom. Podobne ako pri možnosti 3 by aj čiastková možnosť 4a mohla nasmerovať viac investícií do spoločností z odvetví s vysokými emisiami uhlíka, ktoré výrazne prispievajú k zníženiu emisií. V súvislosti s touto možnosťou však existuje niekoľko výziev: i) dostupné údaje nie sú stále a zvyčajne sú neúplné, ii) porovnávanie emisií uhlíka spoločností z rôznych odvetví môže byť zložité a iii) existuje potenciálne riziko, že stanovenie harmonizovaných metodík by mohlo brániť inovácii.

Komisia predpokladá, že uprednostňovaná možnosť bude mať z ekonomického, environmentálneho a sociálneho hľadiska tieto vplyvy:

Pokiaľ ide o ekonomické vplyvy, harmonizované štandardy EÚ pre transparentné metodiky pre nízkouhlíkové indexy a indexy pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka v kombinácii s celkovo podrobnejšími zverejňovanými informáciami z hľadiska ESG v prípade ostatných referenčných hodnôt by mali tento vplyv: i) znížila by sa informačná asymetria medzi investormi a poskytovateľmi indexov, keďže správcovia aktív a správcovia portfólií by mali všetky potrebné informácie na výber nízkouhlíkového indexu a indexu pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka, ktorý odráža ich investičný štýl, ii) znížila by sa súčasná fragmentácia trhu, keďže metodiky pre nízkouhlíkové indexy ešte neboli štandardizované a iii) zlepšila by sa kvalita a porovnateľnosť informácií týkajúcich sa klímy zverejnených spoločnosťami, ktoré by teraz mali motiváciu zverejniť tieto informácie, aby boli zahrnuté do indexu. Používanie harmonizovaných štandardov EÚ pre transparentné metodiky by tak viedlo k vytvoreniu referenčných hodnôt, ktoré by boli vhodnejšie na meranie výkonnosti portfólia alebo finančného produktu, ktorý sleduje buď „nízkouhlíkovú“ investičnú stratégiu, alebo investičnú stratégiu založenú na „cieľi 2 °C“.

¹⁹ Odporúčanie č. 179/2013 prijaté kolégiom 9. apríla 2013 a uverejnené v Úradnom vestníku 4. mája 2013.

²⁰ ODKAZ na ďalšie texty z májového balíka

Pokiaľ ide o **environmentálne vplyvy**, pomerne rýchlo sa tým presmeruje financovanie do aktív a projektov s udržateľnými cieľmi, ktoré majú pozitívny vplyv z hľadiska emisií skleníkových plynov a prispievajú k plneniu cieľov Parížskej dohody o zmene klímy. Preto by harmonizácia štandardov a zverejňovania metodiky pre rôzne typy nízkouhlíkových a indexov a indexov pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka poskytla investorom, ktorí uskutočňujú rôzne nízkouhlíkové stratégie, vhodné nástroje na posúdenie súladu medzi ich fondom/portfóliami a vybranou referenčnou hodnotou, pričom by týmto investorom umožnila lepšie sledovať/merať výkonnosť oproti príslušnej nízkouhlíkovej referenčnej hodnote.

Návrh nemá žiadne významné priame ani nepriame **sociálne vplyvy**.

V návrhu sa zohľadňujú stanoviská (kladné stanovisko s výhradami vydané 14. mája 2018 a predchádzajúce dve negatívne stanoviská), ktoré vydal výbor pre kontrolu regulácie. V návrhu a revidovanom posúdení vplyvu sa riešia pripomienky výboru pre kontrolu regulácie, ktorý dospel k záveru, že pred ďalším pokračovaním tejto iniciatívy sú potrebné úpravy (odkaz).

Výbor pre kontrolu regulácie vo svojich pripomienkach uviedol, že v posúdení vplyvu sa neprimerane zohľadnili riziká spojené s požiadavkou na správcov nízkouhlíkových referenčných hodnôt, aby používali taxonómiu. Výbor takisto vyjadril obavy, že pokiaľ ide o budúci vývoj metodiky pre nízkouhlíkové referenčné hodnoty, v posúdení vplyvu sa nedostatočne riešili hľadiská nákladov pre správcov a používateľov týchto referenčných hodnôt.

Komisia v snahe riešiť obavy výboru vypustila povinnosť správcov nízkouhlíkových referenčných hodnôt a referenčných hodnôt pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka používať taxonómiu EÚ pri tvorbe parametrov metodiky pre výber podkladových aktív a plnení povinností v oblasti zverejňovania informácií. Okrem toho sa tento návrh ďalej upravil s cieľom zabezpečiť, aby sa pri tvorbe metodiky pre nízkouhlíkové referenčné hodnoty a referenčné hodnoty pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka náležite zohľadnili hľadiská nákladov. Komisia bude splnomocnená prijať delegované akty, v ktorých sa presne stanovia minimálne štandardy pre harmonizovanú metodiku pre nízkouhlíkové referenčné hodnoty a referenčné hodnoty pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka. Týmto delegovanými aktmi sa preto nezavedie plne harmonizovaná metodika, ale skôr minimálne kritériá, čím sa správcom referenčných hodnôt ponechá potrebná flexibilita. Preto by boli náklady na dodržiavanie predpisov obmedzené.

• **Základné práva**

Návrhom sa rešpektujú základné práva a dodržiavajú zásady uznané v Charte základných práv Európskej únie, a to vzhľadom na povinnosť, podľa ktorej sa identifikované environmentálne udržateľné hospodárske činnosti musia vykonávať pri dodržaní minimálnych sociálnych, správnych a etických záruk.

Právo na slobodu prejavu a informácie si vyžaduje rešpektovanie slobody médií. Toto nariadenie by sa malo vykladať a uplatňovať v súlade s týmto základným právom. Ak preto osoba iba uverejní alebo odkazuje na nízkouhlíkovú referenčnú hodnotu alebo referenčnú hodnotu pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka v rámci svojej novinárskej činnosti, ale nemá kontrolu nad poskytovaním tejto referenčnej hodnoty, nemali by sa na túto osobu vzťahovať požiadavky, ktoré sa správcom ukladajú týmto nariadením. Novinári môžu teda pri výkone novinárskej činnosti slobodne informovať o finančných a komoditných trhoch. Vymedzenie správcu referenčnej hodnoty je preto úzko definované, aby sa zabezpečilo zahrnutie poskytovania referenčnej hodnoty, ale aby jej rozsah nezahŕňal novinársku činnosť.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Neočakáva sa, že by iniciatíva mala vplyv na rozpočet EÚ. Požiadavky na nízkouhlíkové referenčné hodnoty a referenčné hodnoty pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka doplnia už existujúce požiadavky určené správcom referenčných hodnôt, a preto nebudú mať významný vplyv na náklady vzniknuté príslušným orgánom dohľadu, a to vzhľadom na ich aktuálnu kapacitu a zdroje podľa nariadenia o referenčných hodnotách.

5. ĎALŠIE PRVKY

• Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ

Komisia vypracuje program monitorovania výstupov, výsledkov a vplyvov tejto iniciatívy jeden rok po nadobudnutí účinnosti právneho nástroja. V programe monitorovania sa stanovujú prostriedky, ktorými sa budú získavať údaje a ďalšie potrebné dôkazy. Predpokladá sa, že hodnotenie sa uskutoční päť rokov po vykonaní opatrení. Cieľom hodnotenia je posúdiť okrem iného účinnosť a efektívnosť opatrení, pokiaľ ide o dosahovanie cieľov uvedených v tomto posúdení vplyvu, a rozhodnúť, či sú potrebné nové opatrenia alebo zmeny.

Konkrétne kľúčové ukazovatele výkonnosti (KPI), ktoré sú určené na meranie implementácie a miery príspevku nízkouhlíkových referenčných hodnôt a referenčných hodnôt pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka k cieľom stanoveným v akčnom pláne o financovaní udržateľného rastu a k riešeniu problémov uvedených v oddiele 1 tejto dôvodovej správy, sú tieto:

- vývoj počtu a veľkosti fondov/portfólií, v rámci ktorých sa využívajú nízkouhlíkové referenčné hodnoty a referenčné hodnoty pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka,
- počet sťažností, ktoré Komisia dostala od používateľov nízkouhlíkových referenčných hodnôt a referenčných hodnôt pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka,
- náklady na vypracúvanie nízkouhlíkových referenčných hodnôt a referenčných hodnôt pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka,
- správa Komisie na základe nariadenia o referenčných hodnotách s cieľom preskúmať fungovanie a účinnosť nízkouhlíkových referenčných hodnôt a primeranosť dohľadu nad nimi (doložka o preskúmaní v článku 54).

Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

Článkom 1 ods. 1 sa do nariadenia o referenčných hodnotách vkladajú vymedzenia nových kategórií referenčných hodnôt, a to „nízkouhlíkovej referenčnej hodnoty“ a „referenčnej hodnoty pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka“.

Článkom 1 ods. 2 sa mení článok 13 ods. 1 nariadenia o referenčných hodnotách („*Transparentnosť metodiky*“) doplnením nového písmena d) do zoznamu informácií, ktoré musí správca referenčnej hodnoty uverejniť alebo sprístupniť. Konkrétne, v súlade s novou povinnosťou by správcovia referenčných hodnôt alebo skupiny referenčných hodnôt, ktorými sa sledujú alebo v ktorých sa zohľadňujú ciele ESG, museli okrem iných informácií, ktoré sa už mali zverejniť, poskytnúť vysvetlenie, ako sa v kľúčových prvkoch metodiky zohľadňujú faktory ESG. Komisia je splnomocnená bližšie špecifikovať minimálny obsah takéhoto zverejňovania informácií.

Článkom 1 ods. 3 sa do hlavy III nariadenia o referenčných hodnotách vkladá nová kapitola 3A, ktorá obsahuje jediné ustanovenie (článok 29a), v ktorom sa stanovujú hlavné požiadavky vzťahujúce sa na metodiku pre nízkouhlíkové referenčné hodnoty alebo referenčné hodnoty

pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka (uvedené sú v novej prílohe). Komisia pôvodne uvažovala o zavedení plne harmonizovaného režimu pre metodiku pre nové kategórie referenčných hodnôt, a to na základe komplexného súboru pravidiel. V súlade s týmto prístupom by sa kľúčové prvky metodiky stanovenej v tomto legislatívnom návrhu museli bližšie špecifikovať prostredníctvom podrobných požiadaviek na výber a váženie podkladových aktív v delegovaných aktoch, ktoré mala Komisia prijať na základe odporúčania expertnej skupiny. V uvedených delegovaných aktoch sa od správcom nízkouhlíkových referenčných hodnôt a referenčných hodnôt pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka malo navyše vyžadovať, aby pri tvorbe parametrov metodiky výberu podkladových aktív uplatňovali nariadenie o taxonómii EÚ.

V snahe riešiť obavy výboru pre kontrolu regulácie, pokiaľ ide o možné náklady zahrnuté v budúcom vývoji takejto novej prísnej metodiky, však Komisia tento návrh upravila s cieľom stanoviť, že splnomocnenie na prijímanie delegovaných aktov sa obmedzuje na bližšie určenie minimálnych noriem pre nízkouhlíkové referenčné hodnoty a referenčné hodnoty pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka. Tento prístup sa uprednostňoval aj preto, že by stále umožňoval značnú porovnateľnosť metodík nízkouhlíkových referenčných hodnôt. Správcom referenčných hodnôt by zároveň nevznikli vysoké náklady pri zosúlaďovaní ich metodiky so štandardom EÚ, pričom by si zachovali určitú úroveň flexibility pri tvorbe vlastnej metodiky. Zo všeobecnejšieho hľadiska by tento prístup poskytol účastníkom trhu priestor na vývoj inovačných stratégií, ktoré sú zamerané na riešenie environmentálnych obáv.

V snahe zohľadniť obavy vyjadrené výborom, pokiaľ ide o riziká povinného používania taxonómie správcami nízkouhlíkových referenčných hodnôt, sa tento návrh ďalej upravil tak, aby sa v delegovaných aktoch, v ktorých sa stanovujú minimálne štandardy pre harmonizáciu, od správcom nízkouhlíkových referenčných hodnôt a referenčných hodnôt pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka nevyžadovalo používanie taxonómie EÚ pri tvorbe parametrov metodiky pre výber podkladových aktív. Oddelenie metodiky od uplatňovania taxonómie EÚ takisto poskytne správcom potrebný stupeň flexibility, ktorú potrebujú.

Článkom 1 ods. 4 sa mení článok 27 nariadenia o referenčných hodnotách („*Vyhlásenie o referenčnej hodnote*“) vložením nového odseku obsahujúceho požiadavku, aby pre každú stanovenú referenčnú hodnotu alebo skupinu referenčných hodnôt, ktorými sa sledujú alebo v ktorých sa zohľadňujú ciele ESG, správcovia vo vyhlásení o referenčnej hodnote vysvetlili, ako sa zohľadňujú environmentálne, sociálne a správne faktory vo vzťahu ku každej referenčnej hodnote alebo skupine referenčných hodnôt, ktorými sa sledujú alebo v ktorých sa zohľadňujú ciele ESG. Komisia je splnomocnená bližšie špecifikovať informácie, ktoré sa majú poskytnúť.

V odseku 5 sa zavádza nová príloha III k nariadeniu o referenčných hodnotách, v ktorej sa stanovujú kľúčové požiadavky na metodiku pre nízkouhlíkové referenčné hodnoty a referenčné hodnoty pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka s uvedením prvkov, ktoré správcovia musia zverejniť, a postup, ktorý treba dodržať pri zmene ich metodiky.

Podľa článku 2 toto nariadenie nadobudne účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2016/1011, pokiaľ ide o nízkouhlíkové referenčné hodnoty a referenčné hodnoty pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky²¹,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru²²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Valné zhromaždenie OSN prijalo 25. septembra 2015 nový globálny rámec trvalo udržateľného rozvoja: Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj²³, ktorej základom sú ciele trvalo udržateľného rozvoja. Oznámenie Komisie z roku 2016 o ďalších krokoch smerom k udržateľnej budúcnosti Európy²⁴ prepája ciele trvalo udržateľného rozvoja s politickým rámcom Únie s cieľom zabezpečiť, aby všetky opatrenia a politické iniciatívy Únie – v rámci Únie i celosvetovo – už od začiatku rešpektovali ciele trvalo udržateľného rozvoja. V záveroch Európskej rady z 20. júna 2017²⁵ sa potvrdilo odhodlanie Únie a členských štátov vykonávať Agendu 2030 naplno koherentným, komplexným, integrovaným a účinným spôsobom a v úzkej spolupráci s partnermi a ďalšími zainteresovanými stranami.
- (2) V roku 2015 Únia uzavrela Parížsku dohodu o zmene klímy²⁶. V článku 2 písm. c) uvedenej dohody sa stanovuje cieľ posilniť odozvu na zmenu klímy, okrem iného zosúladiť finančných tokov s prechodom na nízke emisie skleníkových plynov a na vývoj odolný proti zmenám klímy.
- (3) Medzi kľúčové faktory na zabezpečenie dlhodobej konkurencieschopnosti hospodárstva Únie patrí udržateľnosť a prechod na nízkouhlíkové obehové hospodárstvo odolné proti zmene klímy a efektívnejšie využívajúce zdroje. Udržateľnosť je už dlho ústredným bodom projektu Únie a v zmluvách Únie sa uznávajú jej sociálne a environmentálne rozmery.

²¹ Ú. v. EÚ C [...], [...], s. [...].

²² Ú. v. EÚ C , , s. .

²³ *Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj* (OSN 2015).

²⁴ COM(2016) 739 final.

²⁵ CO EUR 17, CONCL. 5.

²⁶ Ú. v. EÚ L 282, 19.10.2016, s. 4.

- (4) V marci 2018 Komisia uverejnila svoj Akčný plán: Financovanie udržateľného rastu²⁷, v ktorom stanovila ambicióznú a komplexnú stratégiu v oblasti udržateľného financovania. Jedným z cieľov uvedeného akčného plánu je presmerovať kapitálové toky do udržateľných investícií s cieľom dosiahnuť udržateľný a inkluzívny rast.
- (5) V rozhodnutí Európskeho parlamentu a Rady č. 1386/2013/EÚ²⁸ sa požadovalo zvýšenie finančných prostriedkov súkromného sektora určených na výdavky súvisiace so životným prostredím a klímou, najmä zavádzaním stimulov a metodík, ktoré podnietia spoločnosti na meranie environmentálnych nákladov svojho podnikania a svojich ziskov vyplývajúcich z využívania environmentálnych služieb.
- (6) Dosiahnutie cieľov trvalo udržateľného rozvoja v Únii si vyžaduje nasmerovanie kapitálových tokov k trvalo udržateľným investíciám. Pri dosahovaní uvedených cieľov je dôležité naplno využiť potenciál vnútorného trhu. V tejto súvislosti je nevyhnutné odstrániť prekážky, ktoré bránia efektívnemu pohybu kapitálu do trvalo udržateľných investícií na vnútornom trhu, a zabrániť vzniku takýchto očakávaných prekážok.
- (7) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1011²⁹ sa vytvárajú jednotné pravidlá pre referenčné hodnoty v Únii a podporujú sa ním rôzne typy referenčných hodnôt. Čoraz väčší počet investorov uskutočňuje nízkouhlíkové investičné stratégie a využíva nízkouhlíkové referenčné hodnoty na posúdenie alebo meranie výkonnosti investičných portfólií.
- (8) Skupinu nízkouhlíkových indexov tvorí v súčasnosti široké spektrum indexov. Uvedené nízkouhlíkové indexy sa používajú ako referenčné hodnoty pre investičné portfóliá a produkty, ktoré sa predávajú cezhranične. Kvalita a integrita nízkouhlíkových referenčných hodnôt má vplyv na účinné fungovanie vnútorného trhu pri širokom spektre individuálnych a kolektívnych investičných portfólií. Mnohé nízkouhlíkové indexy používané na meranie výkonnosti investičných portfólií, najmä v prípade oddelených investičných účtov a podnikov kolektívneho investovania, sa síce poskytujú v určitom členskom štáte, ale používajú ich správcovia portfólií a aktív v iných členských štátoch. Správcovia portfólií a aktív sa okrem toho často zabezpečujú proti rizikám spojeným s expozíciou voči vysokým emisiám uhlíka použitím referenčných hodnôt vytvorených v iných členských štátoch.
- (9) Na trhu sa objavili rôzne kategórie nízkouhlíkových indexov s rozličnou úrovňou ambícií. Kým niektoré referenčné hodnoty sa zameriavajú na zníženie uhlíkovej stopy štandardného investičného portfólia, iné majú za cieľ vybrať iba prvky, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľa na úrovni 2 °C stanoveného v Parížskej dohode o zmene klímy. Všetky tieto referenčné hodnoty sa napriek rozdielom v cieľoch a stratégiách bežne presadzujú ako nízkouhlíkové referenčné hodnoty.
- (10) Rozdielne prístupy, pokiaľ ide o metodiky referenčnej hodnoty, vedú k fragmentácii vnútorného trhu, keďže používatelia referenčných hodnôt nemajú jasno v tom, či určitý nízkouhlíkový index je referenčnou hodnotou v súlade s cieľom na úrovni 2 °C

²⁷ COM(2018) 97 final.

²⁸ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1386/2013/EÚ z 20. novembra 2013 o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2020 „Dobrá život v rámci možností našej planéty“ (Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 171).

²⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1011 z 8. júna 2016 o indexoch používaných ako referenčné hodnoty vo finančných nástrojoch a finančných zmluvách alebo na meranie výkonnosti investičných fondov, ktorým sa menia smernice 2008/48/ES a 2014/17/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 596/2014 (Ú. v. EÚ L 171, 29.6.2016, s. 1).

alebo len referenčnou hodnotou, ktorá má za cieľ znížiť uhlíkovú stopu štandardného investičného portfólia. Členské štáty v záujme riešenia potenciálne nelegitímnych nárokov zo strany správcov, pokiaľ ide o nízkouhlíkový charakter ich referenčných hodnôt, pravdepodobne prijímajú rôzne pravidlá na zabránenie následnému zmätku investorov a nejednoznačnosti v súvislosti s cieľmi a úrovňou ambícií, na ktorých sú založené rôzne kategórie tzv. nízkouhlíkových indexov, ktoré sa používajú ako referenčné hodnoty pre nízkouhlíkové investičné portfóliá.

- (11) Vzhľadom na absenciu harmonizovaného rámca na zabezpečenie presnosti a integrity hlavných kategórií nízkouhlíkových referenčných hodnôt používaných pri individuálnych alebo kolektívnych investičných portfóliách je pravdepodobné, že rozdiely v prístupoch jednotlivých členských štátov vytvoria prekážky pre bezproblémové fungovanie vnútorného trhu.
- (12) V záujme zachovania riadneho fungovania vnútorného trhu, ďalšieho zlepšenia podmienok jeho fungovania a zabezpečenia vysokej úrovne ochrany spotrebiteľov a investorov je preto vhodné upraviť nariadenie (EÚ) 2016/1011 s cieľom stanoviť regulačný rámec pre harmonizované nízkouhlíkové referenčné hodnoty na úrovni Únie.
- (13) Okrem toho treba zaviesť jasné rozlišovanie medzi nízkouhlíkovými referenčnými hodnotami a referenčnými hodnotami pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka. Zatiaľ čo podkladové aktíva zahrnuté v nízkouhlíkovej referenčnej hodnote by sa mali vybrať s cieľom znížiť emisie uhlíka indexového portfólia v porovnaní s materským indexom, index pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka by mal obsahovať iba také zložky, ktorých úspory emisií uhlíka sú vyššie než ich emisie uhlíka.
- (14) Každá spoločnosť, ktorej aktíva sa vyberú ako podkladové aktíva referenčnej hodnoty pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka, by mala ušetriť viac emisií uhlíka, než vyprodukuje, a tým kladne vplývať na životné prostredie. Správcovia aktív a portfólií, ktorí o sebe tvrdia, že uplatňujú investičnú stratégiu v súlade s Parížskou dohodou o zmene klímy, by preto mali používať referenčné hodnoty pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka.
- (15) Mnoho správcov referenčných hodnôt tvrdí, že ich referenčné hodnoty sledujú ciele environmentálneho, sociálneho a správneho dosahu („ciele ESG“). Používatelia týchto referenčných hodnôt však nie vždy disponujú potrebnými informáciami o tom, v akom rozsahu sa uvedené ciele ESG zohľadňujú v metodike týchto správcov referenčných hodnôt. Okrem toho sú existujúce informácie často neúplné a neumožňujú účinné porovnanie na účely cezhraničných investícií. V záujme toho, aby účastníci trhu mohli robiť informované rozhodnutia, by správcovia referenčných hodnôt mali byť povinní zverejňovať, ako sa v ich metodike zohľadňujú faktory ESG pre každú referenčnú hodnotu alebo skupinu referenčných hodnôt, o ktorej tvrdia, že sleduje ciele ESG. Tieto informácie by sa takisto mali zverejniť vo vyhlásení o referenčnej hodnote. Táto povinnosť zverejnenia by sa nemala vzťahovať na správcov referenčných hodnôt, ktorí nepodporujú ani nezohľadňujú ciele ESG.
- (16) Z rovnakých dôvodov by správcovia nízkouhlíkových referenčných hodnôt, ako aj správcovia referenčných hodnôt pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka mali uverejniť svoje metodiky použité na ich výpočet. Uvedené informácie by mali opisovať, ako sa vybrali podkladové aktíva, ako sa im priradila váha a ktoré aktíva a z akého dôvodu sa vylúčili. Správcovia referenčných hodnôt by takisto mali spresniť, ako sa nízkouhlíkové referenčné hodnoty odlišujú od podkladového materského indexu, najmä pokiaľ ide o uplatniteľné váhy, trhové kapitalizáciu

a finančnú výkonnosť podkladových aktív. Správca referenčnej hodnoty by na posúdenie toho, ako referenčná hodnota prispieva k dosiahnutiu environmentálnych cieľov, mal zverejniť spôsob, akým sa merali uhlíková stopa a úspory emisií uhlíka podkladových aktív, ich príslušné hodnoty vrátane celkovej uhlíkovej stopy referenčnej hodnoty, ako aj typ a zdroj použitých údajov. S cieľom umožniť správcom aktív zvoliť si najvhodnejšiu referenčnú hodnotu pre ich investičnú stratégiu by správcovia referenčných hodnôt mali vysvetliť logiku, na ktorej sú založené parametre ich metodiky, a vysvetliť, ako referenčná hodnota prispieva k plneniu environmentálnych cieľov vrátane jej vplyvu na zmiernenie zmeny klímy. Zverejnené informácie by mali obsahovať aj podrobnosti o periodicite preskúmania a použitom postupe.

- (17) Správca referenčných hodnôt pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka by mal okrem toho zverejniť kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka pre každé podkladové aktívum zahrnuté do uvedených referenčných hodnôt a špecifikovať metódu použitú na určenie toho, či úspory emisií presahujú uhlíkovú stopu investičného aktíva.
- (18) V záujme zabezpečenia nepretržitého dodržiavania vybraných cieľov v oblasti zmiernenia zmeny klímy by správcovia nízkouhlíkových referenčných hodnôt a referenčných hodnôt pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka mali pravidelne preskúmať svoje metodiky a informovať používateľov o uplatniteľných postupoch pri akejkoľvek podstatnej zmene. Pri zavádzaní podstatnej zmeny by správcovia referenčných hodnôt mali zverejniť dôvody tejto zmeny a vysvetliť, ako je táto zmena v súlade s pôvodnými cieľmi referenčných hodnôt.
- (19) S cieľom posilniť transparentnosť a zabezpečiť primeranú úroveň harmonizácie by sa právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie mala delegovať na Komisiu, aby bližšie určila minimálny obsah povinností zverejňovania, ktoré by sa mali vzťahovať na správcov referenčných hodnôt, ktorí zohľadňujú ciele ESG, a aby určila minimálne normy pre harmonizáciu metodiky nízkouhlíkových referenčných hodnôt a referenčných hodnôt pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka vrátane metódy na výpočet emisií uhlíka a úspor emisií uhlíka spojených s podkladovými aktívami s prihliadnutím na metódy environmentálnej stopy výrobkov a environmentálnej stopy organizácií vymedzené v bode 2 písm. a) a b) odporúčania Komisie 2013/179/EÚ³⁰. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby sa tieto konzultácie viedli v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016. Predovšetkým v záujme zaistenia rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa všetky dokumenty poskytujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov a experti Európskeho parlamentu a Rady majú stály prístup na zasadnutia expertných skupín Komisie, ktoré sa venujú príprave delegovaných aktov.
- (20) Nariadenie (EÚ) 2016/1011 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

³⁰ Odporúčanie Komisie 2013/179/EÚ z 9. apríla 2013 týkajúce sa používania metód na meranie a oznamovanie environmentálneho správania výrobkov a organizácií počas ich životného cyklu (Ú. v. EÚ L 124, 4.5.2013, s. 1).

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Zmeny nariadenia (EÚ) 2016/1011

Nariadenie (EÚ) 2016/1011 sa mení takto:

1. V článku 3 ods. 1 sa vkladajú tieto body 23a a 23b:

„23a. „nízkouhlíková referenčná hodnota“ je referenčná hodnota, ktorej podkladové aktíva sa na účely bodu 1 písm. b) podbodu ii) tohto odseku vyberajú tak, aby výsledné referenčné portfólio malo menej emisií uhlíka v porovnaní s aktívami tvoriacimi štandardnú, kapitálom váženú referenčnú hodnotu, a ktorá sa vytvára v súlade s normami stanovenými v delegovaných aktoch uvedených v článku 19a ods. 2. evede

„23b. „referenčná hodnota pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka“ je referenčná hodnota, ktorej podkladové aktíva sa na účely bodu 1 písm. b) podbodu ii) tohto odseku vyberajú podľa toho, že ich úspory emisií uhlíka presahujú uhlíkovú stopu aktíva, a ktorá sa vytvára v súlade s normami stanovenými v delegovaných aktoch uvedených v článku 19a ods. 2.“

2. Článok 13 sa mení takto:

- a) v odseku 1 sa dopĺňa toto písmeno d):

„d) vysvetlenie toho, ako hlavné prvky metodiky stanovené v písmene a) odzrkadľujú environmentálne, sociálne a správne faktory (ESG) pre každú referenčnú hodnotu alebo skupinu referenčných hodnôt, ktoré sledujú alebo zohľadňujú ciele ESG.“

- b) vkladá sa tento odsek 2a:

„2a. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 49 s cieľom bližšie určiť minimálny obsah vysvetlenia uvedeného v odseku 1 písm. d).“

3. V hlave III sa vkladá táto kapitola 3a:

„Kapitola 3a

Nízkouhlíkové referenčné hodnoty a referenčné hodnoty pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka

Článok 19a

Nízkouhlíkové referenčné hodnoty a referenčné hodnoty pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka

- Požiadavky stanovené v prílohe III sa uplatňujú na poskytovanie nízkouhlíkových referenčných hodnôt alebo referenčných hodnôt pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka a na prispievanie k nim ako doplnok alebo náhrada požiadaviek hláv II, III a IV.
- Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 49 s cieľom bližšie určiť minimálne normy pre nízkouhlíkové referenčné hodnoty a referenčné hodnoty pre kladný vplyv v oblasti emisií uhlíka vrátane:

- a) kritérií na výber podkladových aktív, v prípade potreby vrátane kritérií vylúčenia aktív;
 - b) kritérií a metódy na váženie podkladových aktív zahrnutých do referenčnej hodnoty;
 - c) metódy na výpočet emisií uhlíka a úspor emisií uhlíka spojených s podkladovými aktívami.“
4. V článku 27 sa vkladajú tieto odseky 2a a 2b:
- „2a. Vyhlásenie o referenčnej hodnote obsahuje pre každú požiadavku uvedenú v odseku 2 vysvetlenie toho, ako sa odzrkadľujú environmentálne, sociálne a správne faktory v jednotlivých poskytnutých a uverejnených referenčných hodnotách alebo skupinách referenčných hodnôt, ktoré sledujú alebo zohľadňujú ciele ESG.
- 2b. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 49 s cieľom bližšie určiť informácie uvedené v odseku 2a.“
5. Dopĺňa sa text prílohy k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*